

РЕШЕНИЕ

№ 1604

гр. Пловдив, 18.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, IV СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Таня Яв. Букова

при участието на секретаря Каменка Т. Кяйчева
като разгледа докладваното от Таня Яв. Букова Гражданско дело №
20215300101960 по описа за 2021 година

Ищецът А. В. Т. с ЕГН *****, от *****, действащ лично и със съгласието на своята майка Д. И. П. с ЕГН *****, представляван по делото от адвокат С. Х. К., твърди, че е единствен наследник по закон на баща си В. Д. Т., починал на **.**.**** г., на която дата по силата на чл. 162, т. 7 Закон за отбраната и въоръжените сили на Република България е прекратен сключеният между него и Министъра на отбраната договор за военна служба и той е отчислен от списъчния състав на Военно формирование 28000 - *****, както и че в периода 26.05.2010 г. – **.**.**** г. наследодателят му е положил труд, надвишаващ с 3494 часа нормалната продължителност на служебното му време, който не е компенсиран с почивка, поради което му се дължи обезщетение за това в размер на 109 900.04 лв. Въз основа на така очертаната фактическа обстановка ищецът моли съда да осъди ответното военно формирование да му заплати тази сума ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба в съда - 28.07.2021 г., до окончателното ѝ изплащане. Пълномощникът му адвокат К. моли съда да му определи адвокатско възнаграждение на основание чл. 38, ал. 2 Закон за адвокатурата.

Иск с правно основание чл. 194, ал. 5 Закон за отбраната и въоръжените сили на Република България /ЗОВСРБ/ във връзка с чл. 46, ал. 2 Закон за нормативните актове /ЗНА/ и чл. 136а, ал. 5 Кодекс на труда /КТ/.

Ответникът Военно формирование 28000 – *****, с адрес за призоваване – *****, представляван от пълномощника му главен юрисконсулт С. И. С., оспорва предявения иск само по

размер, твърдейки, че съгласно ЗОВСРБ и Наредба Н-18/19.12.2012 г. за реда за разпределяне на служебното време на военнослужещите, неговото отчитане извън нормалната му продължителност и определяне на допълнителното възнаграждение за изпълнение на възложени задължения над общата продължителност на служебното време и за изпълнение на службата през почивни дни и в дните на официални празници за база при определяне на допълнителното възнаграждение за изпълнение на възложени задължения над общата продължителност на служебното време се взема основното месечно възнаграждение на военнослужещия в съответствие с присвоеното му военно звание и длъжността, като се съобрази и тримесечния период на компенсиране на удълженото служебно време съгласно чл. 26 от Наредба № Н-18/19.12.2012 г. Претендира присъждане на разноски и на възнаграждение за защита от юрисконсулт.

Съдът като обсъди твърденията и доводите на страните и признанията на ответника във връзка със събраните по делото доказателства намира следното :

Страните не спорят, а и видно от представените с исковата молба заверени преписи на Удостоверение за раждане Серия *** № *****, издадено на 27.07.2009 г. от Община ***** въз основа на Акт за раждане № ***** г., Препис-извлечение от Акт за смърт, издаден въз основа на Акт за смърт № ***** г., съставен в гр. *****, Удостоверение за наследници изх. № ***** г., издадено от Община *****, Договор за военна служба № ***** г. и Допълнително споразумение към него № ***** г., Заповед на командира на военно формирование 28000 № ***** г. и Заповед на Министъра на отбраната № ***** г., а също и от приетите като доказателства заверени преписи на длъжностна характеристика № ***** г., на длъжностна характеристика № ***** г., на препис-извлечения от 50 заповеди на командира на Военно формирование 28000 – *****, издадени за периода месец януари 2010 г. – месец септември 2015 г. и на присъствени форми за периода 2010 г. – 2021 г. :

ищецът е син и единствен наследник по закон на В. Д. Т. с ЕГН *****, починал на **.**.**** г., до която дата, считано от 26.06.2010 г., последният е изпълнявал военна служба и различни длъжности в Поделение 28000, впоследствие Военно формирование 28000 – *****, последната от които – старши помощник-началник на отделение „Планиране и отчитане на летателната дейност“, по силата на договор за военна служба сключен на 26.05.2010 г. с Министерство на отбраната, прекратен със смъртта му съгласно чл. 162, т. 7 Закон за отбраната и въоръжените сили на Република България /ЗОВСРБ/;

по време на действие на договора за военна служба - от 26.05.2010 г. до **.**.**** г., ***** Т. е полагал труд над установената в закона нормална

продължителност на служебното време, но в границите на увеличената продължителност на служебното време, което превишение на служебното време не е било компенсирано с намалено служебно време, като първоначално страните не спореха, че това превишение се равнява на 2967 часа, но впоследствие въз основа на заключението на вещото лице по допуснатата по делото съдебно-счетоводна експертиза възникна спор и по този въпрос.

Освен по него налице е и спор относно начина, по който следва да се изчисли претендираното обезщетение.

Основните правила относно работното време – служебно време на военнослужещите, са предмет на уредба на Глава седма, раздел VII от Закон за отбраната и въоръжените сили на Република България /ЗОВСРБ/, като по-детайлна уредба на материята относно реда за разпределяне на служебното време на военнослужещите, неговото отчитане извън нормалната му продължителност и определяне на допълнително възнаграждение за изпълнение на възложени задължения над общата продължителност на служебното време се съдържа в Наредба № Н-18 от 19.12.2012 г. за реда за разпределяне на служебното време на военнослужещите, неговото отчитане извън нормалната му продължителност и определяне на допълнителното възнаграждение за изпълнение на възложени задължения над общата продължителност на служебното време и за изпълнение на службата през почивни дни и в дните на официални празници, наричана накратко в следващото изложение Наредбата.

Според чл. 194, ал. 1 ЗОВСРБ нормалната продължителност на служебното време на военнослужещите е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица, като законът – алинея втора и алинея пета на посочената разпоредба, допуска работа и извън установената нормална продължителност на служебното време, но определя граница на това надвишение, като постановява, че общата продължителност на служебното време на военнослужещия в денонощие не може да надвишава с повече от една втора нормалната дневна продължителност на служебното време и при надхвърлянето ѝ се дължи допълнително възнаграждение по чл. 214, ал. 1, т. 3 ЗОВСРБ /чл. 194, ал. 3 ЗОВСРБ/, което е такова за извънреден труд. С изменение на последния, обн. ДВ, бр. 98/2016 г., в сила от 13.12.2016 г. изрично бе регламентирано, че работата на военнослужещия над нормалната продължителност на служебното време до общата такава, т. е. увеличената продължителност на служебното време, се компенсира с намалено служебно време при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната по чл. 194, ал. 8 ЗОВСРБ – считано от 08.01.2013 г. това е Наредба № Н-18 от 19.12.2012 г. за реда за разпределяне на служебното време на военнослужещите, неговото отчитане извън нормалната му продължителност и определяне на допълнителното възнаграждение за изпълнение на възложени задължения над общата

продължителност на служебното време и за изпълнение на службата през почивни дни и в дните на официални празници. В чл. 8 и чл. 9, ал. 1 от последната е предвидено, че увеличаването на нормалната дневна продължителност на служебното време в рамките на общата продължителност на служебното време се допуска само по изключение и при обоснована необходимост за извършване на неотложни работи и дейности, свързани с осигуряване изпълнението на основните функции и задачи на военните формирования и съответните структури, както и с писмена заповед на ръководителите на съответните структури или на командирите (началниците) на военни формирования съгласно чл. 10 от Наредбата, като увеличаването на нормалната дневна продължителност на служебното време на военнослужещия задължително се компенсира с намалено служебно време в рамките на месечната продължителност на служебното време по чл. 3 от Наредбата /чл. 15/. Съответно чл. 16, ал. 1 от Наредбата постановява, че максималната продължителност на служебното време при носене на дежурство не може да превишава 24 часа, а общо за един месец - 168 часа, но нейната алинея втора допуска по изключение продължителността на дежурството да надвишава 24 часа при съобразяване на максималната месечна продължителност на служебното време при носене на дежурство, когато е налице обективна невъзможност за извършване на смяната на дежурните длъжностни лица и това също следва да бъде сторено със заповед на ръководителя на съответната структура или командира (началника) на военното формирование съгласно чл. 19 от Наредбата /чл. 16, ал. 3 от Наредбата/. Според чл. 26 от последната по изключение поради обоснована необходимост или неотложни служебни причини компенсирането с намалено служебно време може да се извърши до три месеца след края на календарния месец, в който е била увеличена нормалната дневна продължителност на служебното време или е носено дежурството.

Или въз основа на разгледаната правна уредба може да се направи извод, че удължаването на служебното време е извънредно явление, като не се допуска финансовото му компенсиране. Такава възможност, обаче, възниква при прекратяване на договора за военна служба, в която хипотеза съобразно възприетото в мотивната част на Тълкувателно решение № 6 от 11.02.2022 г. на ВКС по т. д. № 6/2017 г., ОСГК, правото на военнослужещия на почивка се трансформира в право на обезщетение за неизползвана почивка, което обезщетение следва да се изчисли като извънреден труд. Заплащане на последния е изрично уредено в чл. 194, ал. 3 ал. 4 ЗОВСРБ и в чл. 43 - чл. 44 от Наредбата, съобразно които за изпълнение на възложените задължения над общата продължителност на служебното време през работни дни на военнослужещия се заплаща допълнително възнаграждение, както следва: определя се основно възнаграждение за един час, като основното месечно възнаграждение на военнослужещия се разделя на месечната продължителност на служебното време в часове, определена по чл. 3, за месеца, в който има изпълнение на възложени

задължения над общата продължителност на служебното време; допълнителното възнаграждение за месеца е в размер 25 на сто от основното възнаграждение на военнослужещия за един час, определено по реда на т. 1, и умножено по броя на часовете за месеца, през които е изпълнявал възложени задължения над общата продължителност на служебното време; за часовете на изпълнение на службата през почивните дни на военнослужещия се заплаща допълнително възнаграждение в размер 50 на сто, изчислено върху основното му възнаграждение, а за дните на официалните празници – допълнително възнаграждение в размер 100 на сто, изчислено върху основното му възнаграждение.

Не намират опора в коментирания в предходното изложение правна уредба и постановена в хода на производството задължителна съдебна практика вижданията на ищцовата страна, че при прекратяване на договора за военна служба на военнослужещия се дължи възнаграждение като обезщетение за работа над нормалната до предвидената в закона обща продължителност, т. е. за удължено и некомпенсирано с почивка служебно време, за база за изчисляването на което следва да се вземе brutното му трудово възнаграждение към датата на освобождаването му от военна служба, тъй като в тази хипотеза правото на почивка за удължено служебно време се трансформира в право на обезщетение за неизползвана почивка, размерът на което се начислява като извънреден труд в съответствие с чл. 43 - чл. 44 от Наредбата. Ето защо съдът не кредитира изготвения по искане на ищцовата страна от вещото лице В. К. по допуснатата по делото съдебно-счетоводна експертиза вариант на изчисление на търсеното обезщетение обективизиран в т. 70.4 от заключението, съобразно който в него е включено последното брутно месечно възнаграждение на военнослужещия, към което е прибавено допълнително възнаграждение по чл. 214, ал. 1, т. 3 ЗОВСРБ. А тъй като правото на обезщетение за неизползвана почивка възниква при прекратяване на договора за военна служба, то няма законово основание и тезата на ответната страна, че когато не е извършена компенсация с намалено служебно време в предвидения в чл. 26 от Наредбата 3-месечен срок след края на календарния месец, в който е била увеличена нормалната дневна продължителност на служебното време или е носено дежурството, то това некомпенсирано с почивка служебно време следва да бъде приспаданото от общия брой часове удължено служебно време при определяне на размера на обезщетението за неизползвана почивка. Това е и причината съдът не възприема и изготвения от вещото лице К. вариант на изчисляване на размера на обезщетението с приспадане в рамките на 3 месеца на некомпенсираното време, съдържащ се в т. 70.2 и в Приложения №№ 14 – 26 от заключението.

В обобщение и предвид липсата на спор относно факта, че при прекратяване на договора за военна служба наследодателят на ищеца е имал часове положен труд над нормалната продължителност на служебното време, но в рамките на общата такава, за които не е бил компенсиран с почивка, то правото му на почивка за

удължено служебно време се е трансформирало в право на обезщетение за неизползвана почивка, размерът на което следва да се изчисли в съответствие с чл. 43 и чл. 44 от Наредбата. Следователно предявеният иск се явява доказан по основание.

Що се отнася до неговия размер видно от представения от вещото лице К. първи вариант на заключението, отразен в т. 70.1 и Приложения №№ 1 – 13, за периода 26.05.2010 г. – **.**.**** г. ***** В. Т. е положил общо 3 494 часа труд над нормалната продължителност на служебното време, за които дължимото на наследника му обезщетение за неизползвана почивка определено по посочения в предходния абзац начин се равнява на 34 379.74 лв., до която сума предявеният иск с правно основание чл. 194, ал. 5 ЗОВСРБ във връзка с чл. 46, ал. 2 ЗНА и чл. 136а, ал. 5 КТ като доказан и по размер следва да бъде уважен, а за разликата до претендираните 109 900.04 лв. същият като неоснователен следва да бъде отхвърлен.

На основание чл. 38, ал. 2 Закон за адвокатурата на адвокат С. К. следва да бъде определено адвокатско възнаграждение за оказаната на ищеца безплатна правна помощ и съдействие по настоящото дело в размер на 2 829.84 лв. в съответствие с чл. 7, ал. 2, т. 5 от Наредба за минималните размери на адвокатските възнаграждения съразмерно на уважения иск /тъй като цената на иска за е 109 900.04 лв., то дължимото възнаграждение за пълния размер на иска е 9 046.02 лв. и се формира от сбора на сумата от 8 650 лв. + 4% върху горницата над 100 000 лв. до пълния размер на цената на иска от 109 900.04 лв., като съразмерно на уважената част от него възнаграждението е 2 829.84 лв. = 34 379.74 лв. x 9046.02 лв. : 109 900.04 лв./, за заплащането на която сума на адвокат К. ответникът следва да бъде осъден.

На основание чл. 78, ал. 3 ГПК ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника сумата от 2 831.54 лв. депозитни разноски по производството за изплащане на възнаграждение на вещото лице по допуснатата по делото съдебно-счетоводна експертиза съразмерно на отхвърления иск /4120.40 лв. депозитни разноски x 68.72%/.

На основание чл. 78, ал. 8 ГПК ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника сумата от 540 лв. възнаграждение за защита от юрисконсулт, определено в максимален размер съгласно чл. 25, ал. 2 от Наредба за плащането на правната помощ, като се вземе предвид както материалният интерес, надвишаващ 10 000 лв., така и обстоятелството, че разглеждането на делото продължи повече от три съдебни заседания.

На основание чл. 78, ал. 6 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на Окръжен съд – Пловдив сумата от 1 375.19 лв. държавна такса по производството и сумата от 109.48 лв. бюджетни разноски по допуснатата по делото съдебно-счетоводна експертиза съразмерно на уважения иск /350 лв. x 31.28 %/.

Предвид гореизложеното съдът :

РЕШИ:

ОСЪЖДА Военно формирование 28000 – *****, с адрес за призоваване – *****, да заплати на А. В. Т. с ЕГН *****, от *****, действащ лично и със съгласието на своята майка Д. И. П. с ЕГН *****, представляван от адвокат С. Х. К., сумата от 34 379.74 лв. /тридесет и четири хиляди триста седемдесет и девет лева и седемдесет и четири стотинки/, представляваща обезщетение за положени от ***** В. Д. Т., починал на **.**.**** г., чийто единствен наследник по закон е А. В. Т., в периода 26.05.2010 г. – **.**.**** г. 3 494 часа труд над нормалната продължителност на служебното време, но в рамките на общата такава, некомпенсирани с почивка, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба в съда – 28.07.2021 г., до окончателното ѝ изплащане, като над уважения до пълния предявен размер от 109 900.04 лв. – отхвърля предявения иск с правно основание чл. 194, ал. 5 във връзка с чл. 46, ал. 2 Закон за нормативните актове и чл. 136а, ал. 5 Кодекс на труда като неоснователен.

ОСЪЖДА Военно формирование 28000 – *****, с адрес за призоваване – *****, да заплати на адвокат С. Х. К., БУЛСТАТ : 115315946, със служебен адрес - гр. Пловдив, ул. „Г. Петаков“ № 5, офис № 4, сумата от 2 829.84 лв. /две хиляди осемстотин двадесет и девет лева и осемдесет и четири стотинки/ адвокатско възнаграждение за оказана на ищеца по гр. д. № 20215300101960 по описа за 2021 г. А. В. Т. с ЕГН *****, безплатна правна помощ съразмерно на уважения иск.

ОСЪЖДА А. В. Т. с ЕГН *****, от *****, действащ лично и със съгласието на своята майка Д. И. П. с ЕГН *****, да заплати на Военно формирование 28000 – *****, с адрес за призоваване – село *****: сумата от 2 831.54 лв. /две хиляди осемстотин тридесет и един лева и петдесет и четири стотинки/ разноски по производството съразмерно на отхвърления иск и сумата 540 лв. /петстотин и четиридесет лева/ възнаграждение за защита от юрисконсулт.

ОСЪЖДА Военно формирование 28000 – *****, с адрес за призоваване – *****, да заплати в полза на Окръжен съд – Пловдив сумата от 1 375.19 лв. /хиляда триста седемдесет и пет лева и деветнадесет стотинки/ държавна такса по производството и сумата от 109.48 лв. /сто и девет лева и четиридесет и осем стотинки/ бюджетни разноски по допуснатата по делото съдебно-счетоводна експертиза съразмерно на уважения иск.

Решението може да бъде обжалвано пред Апелативен съд – Пловдив в

двуседмичен срок от връчването му на страната.

На основание чл. 7, ал. 2 ГПК преписи на решението да се връчат на страните.

Съдия при Окръжен съд – Пловдив: _____